

พระราชบัญญัติลักษณะฎีกาอุทธรณ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้ประกาศ จงทราบทั่วกันว่า บัดนี้เป็นเวลาอันสมควรที่จะแก้ไขพระราชบัญญัติ ในเรื่องฎีกาอุทธรณ์เสียใหม่ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ตรา พระราชบัญญัติโดยบทมาตราต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติลักษณะฎีกาอุทธรณ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

มาตรา ๒ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติ ลักษณะพิจารณาฎีกาอุทธรณ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เว้นแต่มาตรา ๒-๓-๔-๕ และ ๘ ให้คงใช้อยู่โดยเต็มบริบูรณ์ตามเดิม (ดังได้คัดมารวมไว้ด้วย)

มาตรา ๓ ในคดีอาญาที่ศาลอุทธรณ์ ได้พิพากษาทัณฑ์ศาลล่าง ฎาเพียงแต่แก้ไขบ้างเล็กน้อย และให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน ๕ ปี ฎาปรับเป็นพินัย ฎาทงจำทั้งปรับ แต่โทษจำไม่เกิน ๕ ปี ห้ามมิให้คู่ความร้องฎาฎีกาในข้อเท็จจริง

มาตรา ๔ ในคดีแพ่งที่ฟ้องหากันด้วยทรัพย์ ไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ฎาในคดีซึ่งโจทฟ้องขอให้ปลดปล่อยทูลซ์ ไม่มีทุนทรัพย์เป็นราค เงินทองแน่นอน เช่น คดีฟ้องหย่า ฟ้องห้าม ฟ้องขับไล่ ฟ้องให้เปิดทาง เปนอาทิ ถ้าศาลอุทธรณ์ได้พิพากษาทัณฑ์ศาลล่างฎาเพียงแต่แก้ไขเล็กน้อย ห้ามมิให้คู่ความฎาฎีกาในข้อเท็จจริง

มาตรา ๕ ห้ามมิให้ โจทร้องฎาฎีกาในคดีอาญาซึ่งศาลเดิมและศาลอุทธรณ์ ได้พิพากษาให้ยกฟ้องโจทโดยอาศรัยข้อเท็จจริง

มาตรา ๖ ในคดีอาญาทั้งปวง ซึ่งศาลเดิมพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน ๑ ปี ปรับเป็นพินัยไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท (ฎาทงจำทั้งปรับ) แม้ศาลอุทธรณ์จะได้พิพากษาแก้ไขมากก็ดี ถ้าศาลอุทธรณ์ยังคงลงโทษจำเลยไม่เกินกำหนดที่ว่ามานี้ ท่านห้ามมิให้คู่ความร้องฎาฎีกาในข้อเท็จจริง

มาตรา ๗ ในคดีซึ่งได้กักต้งห้ามฎีกาไว้ โดยมาตรา ๓ มาตรา ๔

มาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ ถ้าผู้พิพากษาซึ่ง
ได้พิจารณาคดีในชั้นศาลเดิมก็ดี ศาลอุทธรณ์คดีพิเคราะห์เห็นว่าข้อ
ความที่ได้ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรยกขึ้นสู่ศาลสูงสุด และ
อนุญาตให้ด้วยฎีกาฤกษ์^{๕๖}เสนาบดีเจ้ากระทรวง ฤกษ์สมุหเทศาภิบาล
ฤกษ์อธิบดีกรมอัยการ ฤกษ์เนติบัณฑิตสยามแต่ ๒ นาย ได้ตั้งข้อ
รับรองในฎีกากว่ามีเหตุอันสมควรที่ศาลสูงสุดจะได้วินิจฉัย^{๕๗} ให้รับฎีกา
นั้นไว้พิจารณาและบังคับ^{๕๘}บัญชาได้

มาตรา ๘ ในคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวง ซึ่งพิพาทกันด้วย
ปัญหาข้อกฎหมาย คู่ความย่อมร้องฎีกาได้

แต่ในการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายนั้น ๆ ศาลฎีกาจะต้องฟังข้อ
เท็จจริงตามที่ศาลอุทธรณ์ ได้วินิจฉัยมาแล้วจากพยานหลักฐานในสำนวน

มาตรา ๙ ข้อกฎหมายทั้งปวงอันคู่ความผู้ฎีการ้อง อ้างอัน
ท่านให้แสดงไว้ โดยชัดเจนในฎีกา และต้องเป็นข้อซึ่งได้ยกขึ้นว่ากัน
มาแล้วในชั้นศาลต่าง

มาตรา ๑๐ ให้เป็นหน้าที่ของศาลเดิมตรวจพิจารณาฎีกาทั้งปวง ว่า
จะควรรับไว้ส่งขึ้นไปยังศาลฎีกาฤกษ์หาไม่ ตามข้อบังคับแห่งพระราช
บัญญัติ^{๕๕}นี้ ฤกษ์กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งก็ดี ความอาญาก็ดี ถ้าเห็น
ว่าไม่ควรรับ ก็ให้บรรเทาเหตุผลไว้ในคำสั่งโดยชัดเจนทุกเรื่องไป

มาตรา ๑๑ เมื่อศาลเดิมไม่ยอมรับฎีกา คู่ความย่อมฎีกาเป็น
คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลเดิมต่อศาลฎีกาได้ แต่ต้องวางเงินค่าฤกษ์

ธรรมเนียม และนำเงินที่จะต้องใช้จ่ายตามคำพิพากษามาชำระยังศาลเดิมให้เสร็จก่อน คำร้องเช่นนั้นให้ยื่นที่ศาลเดิมภายในกำหนด ๑๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ฟังคำสั่ง แล้วให้ศาลนั้นรีบส่งคำร้องจนมายังศาลฎีกา

มาตรา ๑๒ ให้ใช้พระราชบัญญัติตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๑ เป็นต้นไป ส่วนคดีซึ่งได้ยื่นฎีกาไว้ยังศาลเดิมก่อนวันที่กล่าวนั้น ให้พิจารณาและบังคับตามพระราชกำหนดกฎหมายเดิม

ประกาศมา ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

พระราชบัญญัติเพิ่มเติมที่ยังคงใช้อยู่

๒๒๖ ใดก็ตามรวมไว้ตามมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้สลับไป ให้ยกเลิกประกาศ ทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกาปี ๑๑๖ ประกาศปี ๑๑๗ พระราชบัญญัติ อุทธรณ์ฎีกาปี ๑๒๓ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่งศก ๑๒๗ คือ มาตรา ๑๐๕-๑๐๖-๑๐๗. รวม ๓ มาตรา พระราชบัญญัติข้อบังคับ ในกระบวนการพิจารณาศาลฎีกา ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ศก ๑๓๐ กับกฎ เสนาบดียุติธรรมที่ ๔ ที่ ๓๕ ที่ ๔๓ ซึ่งบังคับไว้ด้วยวิธีถวายฎีกา นั้นด้วย